

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ADRESNA DEBATA

Odgovor Narodnega predstavništva na prestolno besedo — Pomemben govor senatorja dr. Ravniharja in poslanca župnika Barleta

Beograd, 26. januarja. Včeraj popoldne se je sestalo Narodno predstavništvo ter je pričelo debato o adresi, s katero bosta obe zbornici odgovorili Nj. Vel. kralju na prestolno besedo.

Po odobritvi zapisnika je poslanec dr. Slavko Šečerov v imenu adresnega odbora prečital osnutek odrese. Adresa je zelo obširna ter se bavi z vsemi aktualnimi problemi, s katerimi se bo moralo baviti Narodno predstavništvo. Uvodoma izraža adresa v imenu vsega naroda zahvalo Nj. Vel. kralju za njegove modre državniške odločitve, s katerimi je napravil konec nezgodnemu stanju in udaril trdne temelje za bodočo državo in nacionalno politiko, ohranil in učvrstil narodno in državno edinstvo ter dal državi enotno ime. Glede zunanje politike povdarja adresa, da mora ostati slej ko prej miroljubna ter da hoče Jugoslavija so-

delovati z vsemi drugimi narodi, da se očuva red in mir in odstranijo težke posledice svetovne vojne. Vso skrb hoče posvetiti Narodno predstavništvo gospodarski konsolidaciji države in zlasti storiti vse, da se olajša težek položaj našega kmečkega prebivalstva. Adresa zaključuje z ugotovitvijo, da se Narodno predstavništvo v polni meri zaveda odgovornosti, ki jo je sprejelo s svojim delom za obnovo našega političnega življenja.

Čitanje adrese so poslanci in senatorji čisto prekinjali z burnim pritjevanjem. Takoj nato se je pričela debata o načrtu adrese. Prvi je govoril dr. Milenko Marković, ki je v zelo lepem govoru orisal zgodovinski razvoj naše države.

Ob splošni pozornosti je nato povzel besedo senator dr. Ravnihar, ki je v slovenskem jeziku tolmačil ču-

stva Slovencev povdarjajoč, da vlada v Jugoslaviji popolna enakost vseh plemen ter da ima tudi slovenski jezik častno mesto poleg srbsko-hrvatskega jezika. S tem je odstranjena vsaka skrb za slovenski jezik, ki ga hočemo ohraniti kot svoj narodno svetinjo. Svoj govor je zaključil z besedami: »Ni moremoča Jugoslavija brez Slovencev, kakor tudi ne Slovenci brez Jugoslavije. Tu je naše mesto, v naši moči, zdravi in silni državi, tu je naša bodočnost.«

Narodno predstavništvo je sprejelo govor dr. Ravniharja z dolgotrajnim in burnim odobravanjem. Sledila je nato še cela vrsta govornikov, med njimi tudi narodni poslanec župnik Janko Barle, ki je s svojimi temperamentnimi izjavami izzval pravi vihar navdušenja. Ob 20. je bila seja prekinjena in se bo nadaljevala danes.

no proti temu, da bi se uvažal zopet kak stanovanski zakon s prisilnim gospodarstvom, ker bi to omajalo zaupanje inozemskega kapitala, znižalo državne dohodke in v sedanji gospodarski krizi še bolj povečalo brezposelnost, ker bi nihče več ne gradil.

V tej smeri se je anketa nadaljevala tudi danes. Pričakovati pa je, da bo prišlo do kompromisa ter da bo anketa sprejela konkretne predloge, kako bi se našel izhod iz sedanjega položaja.

nih posestnikov, ki so se večinoma zadovoljili deloma v dobi dolgoletne stanovanjske zaštite, deloma z najetjem posojil za zgradbo svojih hiš, ker morejo sedaj plačevati visoke obresti. Izjavili so se odloč-

Uspeh DN je odvisen od nadaljnjega sodelovanja Brianda

Govor jugoslovenskega zunanjega ministra na otvoritveni seji sveta Društva narodov

Ženeva, 26. januarja. AA. Včeraj ob 11. dopoldne je bilo odprto 66. zasedanje Sveta DN. Po tajni seji je otvoril javno sejo zastopnik francoske vlade Paul Boncour. Prvi je govoril lord Cecil, ki je izrazil obžalovanje, da današnjemu zasedanju ne prisostuje Briand. Tej izjavi so se pridružili tudi ostali člani Sveta DN.

Za njim je povzel besedo jugoslovenski zunanji minister Marinković, ki je pozdravil naslednika Brianda in naglasil, da bi svet DN najbolj počastil Brianda, ki je le začasno odsoten s tem, da bi nadaljeval veliko delo bivšega francoskega zunanjega ministra na izmirjenju narodov. To je toliko bolj potrebno, če nadaljeval

Marinković, ker stoji DN pred velikimi izkušnjami, katerih uspeh odvisi od duha pomirljivosti in iskrene privrženosti mirovni ideji. Od tega sta odvisna uspeh in usoda DN.

Nato je govoril naslednik Brianda Paul Boncour, ki se je zahvalil za izjavo priznanja Briandu in izjavil, da bo o tem poročal francoski vladi.

Svet je nato odobril več poročil, med njimi je tudi poročilo dr. Marinkovića o mandatih v afriških kolonijah.

Tajnik beograjske industrijske zbornice Dragan Miličević je bil izvoljen za stalnega člana osrednjega odbora DN, ki se bavi z vprašanjem opila.

Kitajsko - japonski spor pred Svetom Društva narodov

Japonci so zasedli 200.000 kvadratnih milj ozemlja, na katerem prebiva 20 milijonov Kitajcev

London, 26. januarja. AA. Snoči je svet Društva narodov razpravljal o kitajsko-japonskem sporu. Seji je predsedoval francoski delgat Paul Boncour. Anglijo je zastopal lord Cecil. Boncour je podal poročilo o razvoju položaja v Mandžuriji od decembra dalje s posebnim ozirom na zasedbo mesta Činčau po japonskih četah. Dejal je, da bo posebna mandžurska komisija pod vodstvom lorda Lyttona imela najširša pooblastila, da odloča o mandžurskem vprašanju in da bo o tem poročala svetu Društva narodov.

Kitajski delgat dr. Jen je izjavil, da so japonske čete zasedle ozemlje, ki meri 200

tisoč kvadratnih milj in šteje 20 milijonov Kitajcev. Japonske čete so sedaj zasedle mesto Jemol, ki je oddaljeno več sto milj od mandžurske železnice.

Japonski delgat Sato je v svojem govoru povdarjal, da je položaj v Mandžuriji neizpremenjen. Kitajsko prebivalstvo še vedno živi v tej deželi, z razliko, da ima sedaj mir. Ponovil je obljubo Japonske, da bo spoštovala politiko odprtih vrat v Mandžuriji in takoj izpraznila to deželo, čem bo varnost Japoncev zagotovljena. Svet je nato odgodil sejo do danes popoldne.

Tašle tenis turnir v Parizu

Praga, 26. jan. g. Danes se je pričelo tukaj pod pokroviteljstvom zunanjega ministra dr. Beneša in zdravstvenega ministra dr. Spine tekmovalje za svetovno prvenstvo v table-tenisu. Prvenstvenih bojov se udeležijo zastopniki devetih držav, in sicer razen Češkoslovaške še Madžari, Avstrijci, Angleži, Francozi, Indijci, Jugoslovani, Nemci, Litvinci in Latvijci. Favoriti na turnirju so dosedajni svetovni prvaki Madžari, ki so tudi prvo srečanje z Jugoslavijo s 5:0 odločili v svojo korist. Presenetljiva je bila tudi zmaga Avstrije nad Nemčijo s 5:3.

Tri in pol milijona poneveril

Beograd, 26. jan. p. Pred kratkim je iz Beograda pobegnil znani trgovski agent Henrik Davizzo. Ponaredil je večje število menic in zakrivil tudi druge poneverbe v skupnem znesku 3.5 milijona dinarjev. Policija je poslala za njim tiralcu. Dognali so, da se Davizzo mudi v Parizu in sedaj je pariška policija aretirala. Pričakovati je, da bo v kratkem izročen našim oblastem.

Nuncij Pellegrinetti pri papežu

Rim, 25. januarja. Z. Papež je sprejel v posebni avdienci nuncija v Beogradu, nadškofa Pellegrinetti, ki se že nekaj dni mudi v Rimu.

Nad pol stoletja naš naročnik

80 letnica vzornega naprednjaka-kmeta Matije Žitka na Verdu pri Vrhniki

Vrhnika, 26. januarja.

Naš list je star 65 let, pa vendar je še močan in krepak, ker so njegove korenine že od prvih njegovih dni globoko zasidrane v naši zemlji. Med tedanjimi narodnjaki v težkih bojih z nemško mogočnostjo so stali namreč v prvih vrstah tudi preprosti kmečki gospodarji, ki so največ pripomogli slovenstvu do zmag. Ko je prišel v Maribor izhajati »Slovenski Narod«, se ga je takoj oklenilo tudi naše zavedno kmetelsko ljudstvo in se ga še vedno trdno oklepa.

Lepšega dokaza za to svojo trditve pač ne moremo imeti kakor našega nam vedno zvestega naročnika g. Matijo Žitka, ki je na naš list naročen že, odkar izhaja. Goto-vo bo jutri presenečen, ko ob svoji 80-letni zagleda med gratulantji tudi svojega starega prijatelja in zvestega svetovaleca »Slovenski Narod«, vendar naj se pa zaveda, da mu naš list ni hvaležen samo za nad polstoletno zvestobo, temveč mu izraža hvaležnost tudi za zvestobo, ki jo je g. Matija Žitko skozi vsa leta svojega dolgega življenja tudi v največjih viharjih ohranil slovenski napredni misli.

Naš jubilar je bil torej pred 80 leti na jutrišnji dan rojen kot edini možki potomec na premožni domačiji »pri Hrencu« na Verdu pri Vrhniki, kjer še sedaj gospodarji. S trdnega doma je bil mali Matiček, vendar je pa imel grenko in bridko mladost. Že, ko je imel šele tri leta, mu je vzela kolera, ki je tedaj divjala po vsej deželi, očeta in mater, nato je bil pa sirota ves čas pri tujih ljudeh, ki so ga dali v šolo na Vrhniko in tudi še v Ljubljano. Še kot šolar in fant je rad prebiral slovenske knjige in se navdušil za slovensko stvar ter se naročil tudi takoj na »Slovenski Narod«, ki ga še sedaj vsak dan čita. Takoj po ustanovitvi vrhnikega Sokola je bil med prvimi člani in je še zdaj njegov navdušen in zvest najstarejši član. Ko je imel 20 let, je že prevzel svoj veliki grunt ter mu posvetil vso ljubezen in vse svoje moči. Takoj je vstopil tudi v kmetijsko družbo in pridno prebiral »Kmetovalca« ter se s čitanjem izpopolnil v vzornega gospodarja, da je bil vedno vzgled svojim sosedom.

Po gospodinjstvu je šel korenjaški mladi gospodar kar k sosedu Matiji in je pripeljal na svoj dom Sedmakovo Lizo, ki mu je rodila 12 otrok, od katerih jih živi še 8. Starejši generaciji Vrhnike in okolice, Ljubljancem in drugim je gotovo še v dobrem spominu »Hrencova« gostilna na Verdu. Radi so prihajali ob nedeljah popoldne na izlet na Verd. Zbirali so se domačini, prišli iz Ljubljane pevo — »Slavci«, pridirkali kolesarji od vseh strani naše lepe Slovenije. Prihajali so vsi, ki so si hoteli v vedri zabavi privoščiti nekoliko oddiha in nedeljskega počitka. — Hrencim jim je postregel z dobro kapljico, gospodinja pa z dobrim priprizkom. Ljubke domače hčerke so se pa pridno vrtele med gosti in s svojim zvonkim smehom skrbale, da gostje niso umirali od žeje in gladi. — Pa kaj bi govorili o mladini! V deveto vas je šel glas o uŕh, da so fest in pridna dekleta. Kako je ta kmečki gospodar skrbel za vzgojo in izobrazbo svojih hčera in sinov, vidimo najlepše, če jih naštejemo kar po vrsti. Hčerka ga, Ivanka je imela za moža uglednega trgovca in posestnika Grampovčana na Vrhniki, po močevi smrti pa vodi trgovino in posestvo sama. Druga hči ga, Franja je soproga vpo-kojenega profesorja kmetijske šole na Grmu g. Frana Melaska in živi sedaj z njim v svoji prijazni vili v Novem mestu. Jubilarov zet je tudi veterinarski inšpektor G. Zaje v Ljubljani, ki ima za ženo Lizo, ga. Antonija je na Verdu soproga uglednega posestnika Jožeta Kotnika, nečaka mecenata CMD, v Ljubljani pa živi tudi peti jubilarov hčerka ga. Anica, za našo akademsko

mladino tako skrbna soproga ravnatelja akademskega kolegija g. prof. Jerana, a šesta hčerka, ga. Stana je ostala na kmetih in gospodinjstvu znanemu gospodarju »Pri Rib-čuc« v Dolu pri Borovnici, g. Jožetu Telbanu. Starejši sin Matija Žitko je nadučitelj v Velikih Laštah, a najmlajši Lojze že tudi gospodar v lastni hiši na Verdu, kjer ima tudi znano gostilno in je kar očetov sovec.

Hudo je zadelo veliko družino smrt matere Lize in celih 15 let je upravljal svoje obširno posestvo vdovec sam in otroke vzgajal tako, da težko najdemo moža, ki bi tako vsestransko skrbel za svojo družino. Ko so se hčerke pomnožile, pa domačija ni mogla ostati več brez gospodinj in še vedno krepki hrust Matija se je pred 7. leti poročil drugič z vdovo go. Franko iz znane trdne Hladnikove hiše v Logatcu. Mož seveda mora imeti redna stara leta in tudi oporo, čeprav je sedaj še tako trden, da se lahko poskusi z vsakim korenjakom. Ker je vse življenje mnogo čital, mu je sicer vid nekoliko opešal, drugače je pa Matija še vedno trden kakor hrast in z lahko nese vsak dan po dvehkrat na Vrhniko 94 kil svoje orjaške postavbe.

Kateri 80 letnik se torej more meriti z našim jubilarom, ki ne opravi samo vseh svojih opravkov z velikim posestvom, temveč pomaga gospodariti tudi svoji hčerki ge. Ivanki pri Grampovčanu na Vrhniki ter svetuje tudi drugim. Kakor jubilar sam je pa trdno kakor skala tudi njegovo napredno prepričanje, saj je bil dolgo na Verdu skoraj edini, ki se je odločno priznaval za pristasa napredne stranke in so bili v njegovi ponosni hiši vedno napredni listi. Pomislite, koliko zaslug si je z nad polstoletnim delom in vzgledom la vzorno značnej mož pridobil za napredno stvar! A ne samo v političnih vprašanjih, temveč tudi na gospodarskem polju je bil naš jubilar od nekdaj najboljši svetovalec svojih sosedom in njih najpožrtvovalnejši prijatelj v areti in nesreči. Razsodnega in modrega moža zato spoštuje vsa bližnja in daljna okolica, spozna ga naj pa tudi vsa Slovenija, ker tako kremeniti značaj, kakor je Matija Žitko, to tudi po vsej pravici zasluži. Našemu krepkemu staremu prijatelju: Še mnogo zdravih zadovoljnih let! Jesen vzornega življenja naj mu poteka v tako trdnem zdravju kakor doslej.

Še brodska konferenca

Naknadno k našemu včerajšnjemu poročilu izvedemo, da sklicatelj obrtniške konference, ki se je vršila v nedeljo v Brodu, niso ignorirali samo vseh slovenskih obrtniških organizacij, marveč tudi zbornico za TOI v Ljubljani, ki tudi ni bila povabljen na to konferenco. Na konferenci so bili navzoči samo nekateri po-edinci iz dravske banovine, o katerih je znano, da se zavzemajo za ločene zbornice, dasiravno so se vse obrtniške organizacije v Sloveniji že porovno in odločno izjavile proti temu, ter za ohranitev dosedanje skupne zbornice. Ti »slovenski delegati« niso imeli legitimacije nastopati v imenu slovenskega obrtništva, ki je slej ko prej odločno proti cepitju gospodarskih sil in vztraja pri svoji zahtevi, da se ne dira v skupno zbornico za TOI v Ljubljani.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 26. januarja. AA. Vremensko poročilo Direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. jutraj: Bistrica-Bohinjsko jezero —8, megla, snega 18 cm, Brežice —, oblačno, Celje —2, oblačno, Dravograd-Meža —7, oblačno, snega 8 cm, Jesenje —5, jasno, snega 12 cm, Kamnik —2, oblačno, snega ni, Kranjska gora —10, jasno, snega 30 cm, Kočevje —5, oblačno, Kotoriba —2, oblačno, Ljubljana gl. k. —2, oblačno, Ljutomer —4, oblačno, snega 3 cm, Novo mesto —1, oblačno, snega 5 cm, St. Janž na Dolenjskem —3, oblačno, snega 2 cm, Trzin —4, oblačno, Rakek —4, oblačno.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2260.80—2272.16, Bruselj 783.52—787.4, Curih 1096.15 do 1101.65, London 193.37—194.97, New York 5595.73—5623.99. Pariz 221.04—221.16.

INOZEMSKA BORZE

Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.16¹/₂, London 17.66, Newyork 512.50, Bruselj 71.45, Milan 25.70, Madrid 42.70, Amsterdam 206.25, Bruin 120.80, Sofia 3.71, Praga 15.18, Varšava 57.35, Bukarešta 3.05.

Družabni večer s plesom Sokola IV. v Mestnem domu 1. februarja

Dnevne vesti

— Konferenca hotelirjev in gostilničarjev v Zagrebu. V Zagrebu se je pričela včeraj važna konferenca delegatov gostilničarskih in hotelirskih združenj iz zetske, vrbske, primorske, dravske in savske banovine. Iz dravske banovine se udeležila konferenca tainik gostilničarske zadruge iz Maribora g. Anton Petelin in Josip Povoljni (?). Konferenca je bila sklicana v zvezi z uveljavljenjem novega obrtnega zakona, ki predvideva ustanavljanje prisilnih obrtniških organizacij v celi državi. Konferenca se danes nadaljuje. Sprejeta bo resolucija, ki jo izroči posebnemu delegatu ministru trgovine in industrije. V resoluciji bodo izraženi želje gostilničarjev, kavarnarjev, hotelirjev in restavracijev.

— Naš promet v luči statistike. Dohodki od potniškega prometa na naših železnih cestah znašajo lani 512.734,45 Din, dohodki od blagovnega prometa pa 1.996.418,76 Din. Od inozemskega prometa so prejele naše železnice lani 208.621.291,81 Din. Predlanskim je znašalo število železniškega osvoja 76.951, l. 1929 pa 75.685.

— V Zagrebu 311 odvetnikov. Včeraj smo poročali, da je v dravski banovini 252 odvetnikov. Že to število je veliko, še mnogo več odvetnikov je pa v savski banovini, ki je sicer večja od naše, vendar je pa pri nas v primeru s področjem zagrebške zbornice razmeroma malo odvetnikov. V samem Zagrebu je 311 odvetnikov, v Ljubljani jih imamo pa 82. Na vsakih 650 prebivalcev Zagreba pride 1 odvetnik, Zagrebška odvetniška zbornica pa šteje 788 članov.

— Ameriški izletniki v Dubrovniku. V Dubrovnik je priplul parnik »Saturnus«, ki je pripeljal 16 izselencev in 90 ameriških turistov. Američani so si ogledali mesto in okolico, ki jim je tem bolj zljubla, ker je bilo krasno vreme.

— Šumarski delavci se potrebujejo v Turčiji. Gozdna industrija Zingal v Turčiji sprejme 50 naših gozdnih delavcev. Najnižja dnevna plača 1 ameriški dolar, to je 36.— Din. Partije po 10 delavcev naj zadržujejo delo na gozdu, potem pa se vrnejo v Turčijo. Kraljevine Jugoslavije, Istanbul, Carigrad, Turčija. Kot dnevna 8 urna plača naj se zahteva 2 ameriška dolara.

— Oddaja zakupa restavracije na postaji Ustiprač-Goraždi se bo vršila potom ofertne licitacije dne 16. februarja pri direktorju državnih železnic v Sarajevu. — Oglas na pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

— Dobave. Gradbeni oddelki direktorja državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave napisnih tablic. — Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.

— Smučarski klub Begunje sporoča, da se najvažnejši poskusni skoki na klubski skakalnici na klubovi prireditvi dne 2. februarja ne bodo vršili. V ostalem se vrši prireditve v polnem obsegu. Skoke zabranjuje JZSS zaradi tehnične pogrške na skakalnici.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Včeraj je bilo jasno v Splitu, drugod pa deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12,6, v Skoplju 2, v Ljubljani 0, v Mariboru -1, v Sarajevu -3, v Beogradu -3,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 783,4, temperatura je znašala -4,4.

— Samomor zagrebškega odvetnika. Včeraj jutraj se je ustrelil v Zagrebu odvetnik dr. Rudolf Klein. Pokojni se je nedavno preselil v Zagreb iz Novega Sada. Zapustil ni nobenega pisma in tako je vzel tajno prostovoljno smrti v grob. Najbrže je bil živčno bolan.

— Institut za kozmetiko pod vodstvom v Parizu diplomirane kozmetičarke se je otvoril v Ljubljani. Palača Pokojinskega zavoda, Gledališka ul. 8/I. Opozorjamo n. današnji oglas.

Iz Ljubljane

— Iz Petdesetletnico in še svoj god bo obhajal jutri v našem prelepem Sempetru g. Ivan Volk, družabnik veletvrdke Saron. Ko se je priklonil, mu je Abraham stisnil roko ter mu pogledal v vedno jasne, dobrohotne oči. Svetec se ni malo začudil: Torej, tudi Ti, dragi Janez! Pa tako si zdrav, čil in mladeniški, kot bi šel še k zornicam, a je vendar že polpoldne... Kdaj gremo zopet na planine? Ondi prerode človeka, vse je veselo in nebo je vedro. Solnce se smeje in Janezu je menda tedaj najbolj gorko pri srcu. Kadar utegne, pohiti proti soncu, zato pa tudi ima tako zlato srce. Kar naš ljubitelj pove, je dobro in moško, saj je Ivan zlatoust. Pravi vzor poštenjaka, korenine trgovca in naprednjaka je. Kdor ga pozna, ga visoko ceni in spoštuje a znanec in prijatelj ima nebroj širok naše mile domovine. Vsi ti mu kličejo prav iz dna srca: Še mnogo let pa obilo zdravja! Vemo, da si skromen, zato se ne huduj, ker se Te je spomnil tudi naš list.

— Iz Poroka. V nedeljo se je poročila gdč. Jožica Pogačnik, hčerka bivšega gostilničarja Alojzija Pogačnika v Ljubljani s tukajšnjim zdravnikom dr. Mile Rošem. — Obilo sreče!

— Iz Kanalizacijska dela za Področnik v Kocenovi ulici so že v glavnem končana, jarek že zasipavajo. Jarek za kanal ob Cesti v Rožno dolino je že skopan skoraj v vsej dolžini. Tudi na Cankarjevem nabrežju jarek ob tromostju že zasipavajo. Tu bodo končana vsa dela že čez nekaj tednov ob kolikar ugodnem vremenu.

— Prijava za obveznost ljudskega dela (kuluka). Ker se imajo seznamki zavezanec za ljudsko delo dopolniti, se ponovno pozivajo banke, hranilnice in posojilnice, delniške družbe, konzorciji, podjetja in druge pridobitvene ustanove in naprave kakor tudi uradi (vsi delodajalci), ki za svoje nameščenice in uslužbenke v četrti vpokojenci plačujejo uslužbenški davek skupno v gotovini, ali pa po davčnih znakih, naj predložijo nemudoma, najkasneje pa do 31. t. m. namestu da bi se njih uslužbenice osebno oglasili in če se tukajšnjemu pozivu v času od 28. do 31. decembra lani še niso odzvali, med 8 in 14 uro mestnemu načelniku (mestno knjigovodstvo, Šolski dvorovi 2, I nadstropje) točne imenske izkaze uslužbencev, ki stalno prebivajo v okoljih ljubljanske mestne občine, z dostavljenim in dvidualnim letnim zneskom uslužbenškega davka odmerjenega po določbah člena 95 ali 96 zakona o neposrednih davkih. Dajakov do 24 leta če ne plačujejo več kakor 100 Din uslužbenškega davka, pa ni potrebno vzeti v izkaze iz prigraditve pa tudi zastonje vsi državni, banovinski in občinski uradniki in civilni in vojaški uslužbenec. (z oficij) kakor tudi duhovniške osebe vseh verotzupovedovanj in javni upokojenci to pa je za službene prejemke in pokojnine, od katerih se plačilo za javno delo že odteguje pri izplačilu isto velja za uslužbenice javnih korporacij, ki imajo ste pogoje. Potrebne tiskovine so brezplačno na razpolago pri mestnem knjigovodstvu v omenjenem času. Navedeni se vsi zavezanci, ki spadata pod obveznost ljudskega dela, opozorjajo na posledice, označene v določbi § 47., odsta vek 2 zakona o samoupravnih cestah.

— Iz Upravitelstva osnovnih, meščanskih in srednjih šol opozorjamo, da se vrši na dan Sv. Save jutri 27. t. m. ob 8. uri prenos svetosavske proslave s I drž. realne gimnazije v Ljubljani. Ravnateljstva in upravitelstva naj vključijo šolski radio in oddajo predavanja šolski mladini. Zgodnjo uro je upošteval odsek za šolski radio z ozirom na željo šolskih upravitelstev.

— Iz Društvo »Soča« v Ljubljani proslavi v soboto 30. t. m. v salonu pri »Levu« 50 letnico smrti našega istrskega preporočitelja škofa J. Dobrila. Na dnevnem redu bo predavanje prof. Bačiča, zatem pete nastopi oddelki pevskega zbora »Hugolina Sattnerja« iz Most pod vodstvom učitelja Rupnika, deklaracije in recitacije »Sočani«, Primorci in prijatelji, v soboto vsi k »Levu« Pred odsek »Soča« 62in.

— Iz Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana vabi na predavanje, ki se bo vršilo v četrtek 28. januarja ob 20. uri v lastnem lokalu v »Kazini« (Kongresni trg 1/III). Predaval bo g. ing. Stanko Dimnik o normalizaciji opeke. Vabljeni članstvo in vsi, ki se zanimajo.

— Iz O jagodah in špargljih bo jutri ob 19. predaval v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi nadzornik g. Josip Strekelj v okviru rednih predavanj na družni Sadiarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani, ki bo na ta način izpolnila v letnem poročilu našega tržnega oddelka izraženo željo, naj SVD propagira zlasti pridelovanje takih sadežev in zelenjav, ki jih sedaj imamo tudi uvažati. T broščili vse vrste jagod, ki se zanimajo za vzgojo teh koristnih rastlin. — Vstopnine ni.

Plesne frizure

po najnovejših modelih
Damski česalni salon »Vesna«
Beethovnova ulica (palača Dunav)
vhod skozi vežo.

— Iz TKD Atena opozarja spoštovane mamice, da priredi na Svečnico popoldne v Unioni IX. otroški ringaraja z živo slikanico, Obleda poljubna. Maske dobrodošle. Prireditve se vrši v korist socialnim ustanovam Atene. 63in.

— Iz Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 1. do 15. t. m.: zlat ženski prstan, srebrni ročaj dežnika z monogramom M. G., delavska knjižica in joj, isprava, glaseča se na ime Pokorn Josip, legitimacija Čerin Marija in 310 Din, ženska srebrna zapestna ura, delavska knjižica Horvat Viktor, 2 konjski odeji z monogramom A. J., zlata štirilobna broša z 20 malimi in 1 velikim briljantom, usnjata denarnica z 80 Din, srebrna ženska zapestna ura »Ika«, črna volnena ročna torbica z 1 ključem in 3 žepnimi robci, zlat uhan z velikim in malim kamenčkom, 3 spričevala na ime Bernhardt Elizabeta, pes volčje pasme, denarnica z vsebino okoli 600 Din in 1 ključ, zlata zapestna ura, aktovka, v njej pila in vzorci vina in 1 denarnica z 850 Din.

— Iz Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 1. do 15. t. m.: niklasta ura, moška žepna ura, moška suknja in 1 par rokavic, in ročna torbica, aktovka, denarnica z 10 Din, zlat moški prstan z belim kamnom in ročna torbica z 770 Din. V železniških vozovih so se našli tile predmeti: 2 dežnika, 1 palica, aktovka, par ženskih čevljev, par nogavic, ročna torbica, 2 zavojčka blaga, zavitek 1/2 kg marmelade, zavitek preje za čipke, zavitek, v njem sveža svinjska glava, moška čepica, moški suknjič, zavitek platna in 6 robcev.

TRADER HORN

Iz Celja

— Stanovanjska palača Pokojinskega zavoda v Celju. Upravo nove zgradbe Pokojinskega zavoda za nameščenice v Celju sta prevzela člana načelstva Pokojinskega zavoda za nameščenice v Ljubljani gg. Jerič in Svetec in Celju Vse stranke, ki žele glede zgradbe kakršnakoli pojasniti, naj se več ne obračajo na centralo zavoda v Ljubljano, temveč na omenjeno upravo katere posle vodi do nadaljnjega gradbeni nadzornik g. ing. Kham, ki ima svojo pisarno v novi palači.

— Podružnica »Soča« v Celju je imela 16. t. m. komemoracijo ob 25 letnici S. Gregorčičeve smrti. Ker je bilo že sredi meseca, smo se bali za gnotni uspeh. — a celjsko občinstvo je pokazalo svojo verno, ko gre za počaščenje naših odličnih in zaslužnih mož. Hvala iskrena! — Akademija se je vršila v najlepšem redu in razpoloženje publike je bilo temu pijetnemu činu popolnoma primerno. — Čiste ga preostanka je Din 1769.— in to izročimo naši mestni občini za brezposelne. — Vsem, ki so nam pomagali in drage volje sodelovali, izrekamo najtoplejšo zahvalo. — »Sočin« odbor.

— Lepa zmaga SK Celja nad ŽSK Hermesom iz Ljubljane. V nedeljo popoldne ob pol 15. se je vršila na Glaziji priateljska revanša nogometna tekma med SK Celjem in ŽSK Hermesom iz Ljubljane. Zmagali so v krasni igri domačini z visokim rezultatom 5:1 (polčas 4:0). Sodil je dobro g. Ochs. Publike kljub občutnemu mirazu okrog 500.

— Celjski okoliški občinski svet bo imel svojo redno javno sejo v soboto 30. t. m. ob 19 v sejni dvorani na Bregu.

— V obrambo našega jezika. Pred dnevi sem se mudil po opravih v Ptuj. Sličajno sem se ustavil pred izloženim oknom neke brivnice, kjer sem zasledil naslednja dva pokvarjena napis, izdelana v prav čednih, efektivnih črkah: »Eksaktno rezanje Bubi-glavice« in »Tukaj se dobi »Burgit« za kurja očesa«. Glede prvega primera bi bilo poklicano državno tožilstvo, da prime domačega »Kürtena«, ki reže nežne in srčkane bubi-glavice in ne le bubi-frizur. Drugi primer pa je tudi nevaren, ker priporoča sredstvo za (pridobitvi) kurjih očes in ne proti njim oziroma za njihovo odpravo. Zadnji čas je že, da se v našem javnem življenju že enkrat neha s takim škandaloznim pačenjem našega jezika.

TRADER HORN

Tudi zaslužek

Ljubljana, 25. januarja.

Ljudje s belijo glave na vse mogoče in nemogoče načine, kako bi odpravili to vražjo krizo ter si vsaj nekoliko izboljšali življenje. Nekateri so že obupali ter vrgli puške v koruzo, kdo b se tudi boril zoper višje sile! Morda je kriza istovetna z božjo voljo in je potem takem itak vsaka borba proti nji nesmiselna.

Toda mnogo je tudi ljudi, ki niso takšni fatalisti, ne sklepajo resignirano rok, pa tudi križem jih ne drže, nego hočejo živeti, poslušano na račun drugih, ker ne morejo na svoj. Prav dobro se zavedajo, da se še vseeno da živeti, toda imeti moraš glavo na pravem mestu. Če pa ne uspevajo v teh bridkih časih stari poklici, je treba izumiti druge, sodobne. Mnogi so prepričani, da je bistvo krize samo v tem, ker so odkrle stare metode odiranja ljudi. Treba torej rmedur, novih impulzov, izumov. Treba ljudi na pravem mestu, talentov, kupčijekega duha itd. Vendar vse teorije, tudi takšne, nič ne pomagajo in ne pomenijo, če ni nikogar, ki bi jih realiziral. Treba je torej več prakse.

Povedati vam moramo, da se najdejo med nami tudi praktiki. Lep primer novega poklica, se pravi, sodobnega, je spoznal neki možak nedavno na Poljanski cesti. Morda še kdo želi, kar pa stvari nič ne izpremeni.

— Klanjam se, gospod! Oprostite, samo trenutek, prosim! ga je ustavil »praktik«.

— Nimam časa!
— Zagotavljam vas, ničesar ne boste zamudili! je slišal »praktik« v gospoda ter izvelkel iz žepa zlato uro. Da, pravo zlato uro. Gospod je koj začel upoštevati možakarja, kajti zlata ura dandanes ni pes, saj jo gospod sam nima in marsikdo drugi tudi ne.

— Torej?
— Ali jo kupite?
— Ničesar ne kupujem.
— Zakaj pa ne? Saj je poceni!
— Hm, ko bi vedel... Saj je menda vaša? Gospod je napravil značilno kretnjo z roko.

— Oprostite! Kaj pa mislite!
— Zakaj jo pa sploh prodajate?
— Saj veste, kako je težko živeti dandanes, lačen sem, kaj bi lagal.
— Hm, tudi jaz nisem preveč sit, zato me tudi ne mika, da bi kupoval zlato ure. Časi so res vražje slabi.

— Res, gospod Vidite, tam ob ograji leži želodec, kot da so jih ljudje začeli odlagati kar na cestah.

— Mslim, da ga je izgubil mesar. Uro pa je spravil!
— Gospod, sreča vas išče, tako poceni ni še nikdar nihče kupil ure!
— Koliko?
— 10 Din!

— No 10 Din vam pa že dam! — Izvelkel je listnico in mu izročil desetak, nkar je privzdignal uro k ušesu ter poslušnil, če gre.

Kar se je tako prestrašil, kot da ga je oplazila strela. Ne zaradi ure, saj je bila prava, zlata ura in ne peklenški stroj — to da baš zaradi tega jo je »praktik« bliskovito iztrgal iz rok kupca ter jo ubral po cesti ter izgubil kot bi spustil vraga.

Tromostje bo vzdržalo Ljubljancane

Včeraj so preizkušali nova mostova, ki sta zgrajena trdno in solidno

Ljubljana, 26. januarja.

Včeraj jutraj so bili Ljubljancani strašansko razočarani. Polastila se jih je silna žalost, pa tudi jeza je kipela iz njih. Kako tudi ne. Baš so se sprijaznili z odprtim tromostjem, pa so jim ga zopet zaprl kar čez noč. Toda, če bi ga samo zaprli, se že prenese — začeli so pa dovažati gramoz na bregove kot za stavo.

— Ali mislite napraviti še nadstropje nad temi mostovi? so začeli vpraševati meščani.

Delavci so pridno razvažali gramoz in molčali.

— Zakaj pa navažate pesek? Ali nameravate dvigniti mostove? So mar prenziki?

Delavci so planirali gramoz na mostiščih, navozili so ga za 28 cm debelo plast ter ga razgrnili na desni polovici mostu. Meščane je mučila nezmožna radovednost. Že v zgodnjih dopoldanskih urah so se zbirali v množicah ob tem »dogodku« in ker niso mogli takoj potuhtati, kaj se godi, jih je bilo čedalje več.

Prišli so tudi zastopniki javnosti. Kolega se je lotil fotografiranja s takšno vmeno, kot da je hotel ovekovečiti slaherno lopato gramozu posebej.

— Kdaj se bo pa ta komedija začela? je vprašal ob 8.30.

— Čakamo, — je odgovoril delovodja.

— Vidim, samo ne vem, na kaj čakate.

— Davi smo brzojavili na Dunaj.

— Na Dunaj? Zakaj?

— Seveda na Dunaj, ker pač ni vele-sejma v Ljubljani.

— No, in kaj?

— Saj pravim, čakamo, da se pripelje z Dunaja s prvim brzovlakom.

— Kdo?

— Debeli Roza, vendar, to bi pač morali vedeti!

Kolega je bil užaljen ter se je zopet lotil fotografiranja. Zdaj je pa naperil objektiv proti strugi. Tudi Ljubljancani so se zagledali v Ljubljano. V Ljubljani je pa tudi bilo nekaj izredno važnega in obenem čudovitega, kar je napravilo stvar še bolj skrivnostno. Od čudnih aparatov, ki so bili nameščeni na primitivnih podstavkih na dnu struge, so štrlele po 3 letve do mostnih lokov. Aparati so nekakšni seizmografi, tako so občutljivi za najneznatnejše tresljaje, odnosno za pritisk.

— Povejte nam že vendar, kaj počenjate? Pa vendar ne mislite podreti mostov? so vztrajali Ljubljancani.

Iz življenja ameriških Slovencev

Zamotana zadeva glede dedščine 2000 dolarjev — Kdo je zakoniti dedič? — Slovenec — žrtev avtomobila — Smrtna kosa in drugo

V Calumetu se oblasti že delj časa bavijo z zamotano zadevo glede dedščine 2000 dolarjev. Tam je namreč nedavno umrl Janez Tisovec, ki se je pa baje vse življenje izdaljal za Antona Turka. Svoječasno je mož živel v Sheboyganu. V oporočki je zapustil 2000 dolarjev zavarovalnine, od teh ženi Mariji Turk 1000 dolarjev. Za drugim tisočakom pa ni bilo nobenega dediča. Zdaj pa poročajo ameriški listi, da se je iz stare domovine oglasila njegova prava, oziroma prva žena, ki piše, da je bil Anton Turk v resnici Janez Tisovec in njen mož s katerim se je poročila leta 1908 v Calumetu. Oba sta se leta 1918 z otroki vred vrnila v domovino, kjer sta ostala do leta 1922. Potem se je mož vrnil v Ameriko, potoval je pa s potnim listom nekega Antona Turka, ker bi se drugače ne mogel vrniti v Ameriko. Žena tudi pravi, da ji je ves čas pošiljal denar ter skrbel za njo in za otroke. Druga žena pa zatrjuje, da ne ve, da bi bil pokojnik poročen z drugo v starem kraju. Sodišče v Sheboyganu bo moralo odločiti, kdo dobi drugo polovico sporne dedščine.

V Cleverlandu se je 8. t. m. vračal z dela 21-letni Rudolf Pavlin. Na cesti ga je dohitel avto in ga povozil do smrti. Za pokojnika žalujejo mati in štirje bratje. — Žrtev avtomobilske nezgode sta postala v Cleverlandu tudi Fr. Dolšak in Jože Zupančič, ki ju je podrl tovorni avto Standard Oil Company. Zupančič je zadobil notranje poškodbe in so ga morali prepeljati v bolnico.

Ko se je 10. januarja pozno zvečer vračala 23-letna Josipina Lokarjeva domov v Collinwood, so jo nenadoma obkolili trije mladeniči. Eden jo je zagrabil za vrat, z drugo roko ji je pa zatisnil usta, dočim sta jo druga dva čvrsto držala. Dekle se je pa napadalcev junaško otreslo. Prvega je ugriznila v prst, da je zakričal od bolečin, druga dva je pa krepko obrcala. Njene klice na pomoč so čuli ljudje v bližini, ki so napadalce pregnali.

V Waukeganu je umrl v januarja Andrej Stražisar, p. d. Štefek, doma iz Padeža nad Borovnico. Učakal je visoko starost 89 let. Pokojni je v Ameriki bival okrog 40 let. Za njim žalujejo tri hčerke. — V Milwaukee je umrl France Peteršek, star 55 let. Pokojnik je zapustil osem otrok. — V Cleverlandu je 4. januarja umrla Franciška Vesel žena znanega trgovca in mesarja. Podlegla je pljučnici v starosti 49 let. Pokojna je bila doma iz vasi Zagradec pri Žužemberku. Zapustila je moža in štiri hčerke. — V Cleverlandu je preminul Anton Močnik v starosti 67 let. Za njim žalujejo žena in sedem otrok. — V Cleverlandu so v januarju pokopali tudi Matijo Pluta, starega 55 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Ilinje, fara Verba, odkoder je prišel v Ameriko

— Bomo videli, če se ne bosta podrla sama, — je končno odgovoril delavec.

— Zakaj, zakaj pa? so zagrabili meščani za besedo.

— Zakaj! Saj vendar vidite, da nakladamo pesek na most. Gospodje pa gledajo tam v Ljubljano, če se bo most ušilil.

— Ali nas mislite včeti za nos? Takle most da bi se ušilil pod prgiščem peska!

— Gospodje pravijo, da se bo.

Zdaj šele je bil ogenj v strehi! Komentari so bili tako živani, kot da se tromostje že podira. Ljubljancani so jo jadrno ubrali na varnejša tla, da bi ne postali žrtve katastrofe. Potem so čakali z odprtimi usti na obeh bregovih, kaj bo.

— Se že upogiba? je opazil neki pensionist, ki mu je migljalo pred očmi še od nedelje. Prisotni niso vedeli, ali se šali, ali se most res upogiba. Na svetu je vse mogoče, v Ljubljani pa še posebno, zato so nekateri strmeli v most, ne da bi trenili z očmi, ker bi bili radi videli, kako se upogiba. Astronomi ne zro nikdar bolj verno v nove zvezde. Zato ni čuda, če je opoldne opazovalcem migljalo vse pred očmi.

— Pa menda vendar ni potres? vpraša najvztrajnejši opazovalec.

Toda katastrofe ljudje niso pričakali tudi popoldne, čeprav se jim je zdelo, da se obtežena mostova zibljeta kot tramvaj. Končno so se sprijaznili tudi s temi prividi. Hoteli so pa vsekakor zvedeti, če bo most vzdržal tudi ljudi ter koliko tehta navožen gramoz.

— Koliko pa je tega peska? Ali je težak?

— Mislite, da je žaganje? Mislim, da je 12 m³ gramozu, tehta pa baje 18 ton.

— Koliko se je pa upognilo?

— Levi most za pol milimetra, desni pa za 3/10 mm. Levi je malenkost bolj elastičen.

Popoldne so delavci počasi odvažali gramoz, tehniko so pa beležili od časa do časa ves dan upogib obeh mostov pri različni obteži ter njih prožnost. Konstrukcija se namreč mora po razbremenitvi zopet zravnati v prvotno lego.

Preizkušnja je pokazala, da se Ljubljancani lahko prepuste brez najmanjših bojazni novima mostovima. Na mostiščih se jih pa tudi levo nabaše magari kar v nadstropjih, drug nad drugim, kolikor se jih pač more. Preizkušnja je bila bolj formalnost, ne da bi dvomili v solidnost novih mostov.

pred 40 leti. — V Chicagu je umrla na domu svojega očeta 42-letni Martin Videtič. Pobrila ga je jetika. — 13. januarja je v Cleverlandu umrl Pavel Troha, star 73 let, doma iz vasi Babno polje na Dolenjskem. Za njim žalujejo dva sina. — 11. januarja je v Cleverlandu umrla Franciška škuly, rojena Korošec. Pokojnica je podlegla pljučnici v starosti 63 let. Poleg moža žalujejo za njo tudi tri hčerke. Istega dne je v Cleverlandu nagle smrti preminula Marija Trebec, rojena Arko v starosti 47 let. Nesrečnica je pomočoma pila neko kemikalijo za čiščenje oblek in je podlegla zastrupljenju. Doma je bila iz Dolenje vasi pri Ribnici, v Ameriki je bivala 26 let. V starem kraju žaluje za njo mati, — V Berwinu, država Illinois je umrla 2. januarja Franciška Gartnerjeva. Pokojna je bila rojena leta 1868 v Iški vasi pri Ljubljani. V Ameriki je bivala 24 let. Za njo žalujejo mož, pet sinov in dve hčerki. — V kraju El Verano, država California, je umrla Slovenka Boben, rojena Golobič, doma neke na Dolenjskem. — V St. Helena je preminula Katica Brozovič.

PRIDE!

PRIDE!

Velefilm fenomenalnosti! Film, ki ga občuduje ves svet! Velesenzacije! Film velenapete vsebine, nepozabnih prizorov. Režija: W. S. van Dyke

Pride! Pride!

TRADER HORN

VEČNA OPOZICIJA

— Ali so starši že pristali na tvojo poroko z menoj?
— Še ne. Oče še ni odgovoril, mati pa čaka, kaj bo rekel, da poreče ona ravno nasprotno.

